

Nagels en tanden knippen bij konijnen en cavia's

> Petra Groeneveld, dierenarts

Er worden in Nederland meer dan 1 miljoen konijnen en cavia's als huisdier gehouden. Dat is meer dan veel mensen zullen inschatten. Zeker konijnen zijn erg populair. Er zijn maar weinig van deze dieren die beschikking hebben over (voldoende) graafmogelijkheden of lopen over ruwe bodem. Daarom slijten de nagels vaak niet correct af en worden ze te lang. Bij cavia's groeien ze vaak gekruld en vormen ze een soort wikkels, waarbij ze zelfs in de zoolkussens kunnen groeien. Meestal valt dan wel op dat de dieren kreupel of anders gaan lopen.

Nagels knippen

Het periodiek knippen van de nagels is vaak noodzakelijk bij konijnen en cavia's die als huisdier gehouden worden. Met de juiste handigheid en een goede nagelknipper kan dit zelf uitgevoerd worden.

Allereerst heel belangrijk: gebruik geen nagelknipper voor de mens, maar één die gemaakt is voor huisdieren. De nagels van huisdieren zijn rond en deze nagelknippers knippen ook rond af, wat een stuk prettiger is voor je dier. Anders plet je de nagel wat heel ongemakkelijk is omdat het de nagel kan splijten.

Er loopt in elke nagel een bloedvat. Dieren met witte nagels zijn daarom makkelijker te knippen. Daarbij zie je beter waar het bloedvat loopt (deze schemert roze door in de nagel). Als je 2-3 mm daar vandaan blijft zit je goed. Als een dier zwarte nagels heeft, is dat ook voor ons als dierenarts soms wat lastiger om te knippen. Wat een mogelijkheid is, is dat je eerst alleen druk zet met de nagelknipper zonder door te knippen. Mocht je konijn/cavia protesteren, dan betekent dit meestal dat je druk op een gevoelig deel zet, waar het bloedvat ook zit. Verplaats de nagelknipper dan wat verder naar het uiteinde van de nagel en zet dan weer druk. Reageert hij dan niet, dan kan je meestal doorknippen. Als regel kun je ook aanhouden, om niet verder dan de haargrens te knippen.

Raak je een bloedvat, geen paniek! Je dier zal er niet aan doodbloeden. Je kunt eventueel 5 minuten voordat je van plan bent te gaan knippen, even een kaars aansteken en weer uit doen. Kaarsvet kan je goed gebruiken als 'pleister' op zo'n moment. Het kaarsvet moet al wel wat afgekoeld zijn (beginnen te stollen), anders verbrand je de nagel.

Dieren van bezoekers

Sommige kinderboerderijen bieden het nagels knippen aan als extra service naar bezoekers toe. Tegen een kleine vergoeding kunnen de nageltjes van konijnen en cavia's geknipt worden. Eventueel kunnen dan ook gelijk de tanden gecontroleerd worden en het dier nagekeken op parasieten. Het knippen van tanden en zeker het bijwerken van kiezen kan het beste door de dierenarts gedaan worden.

Tanden knippen

Tanden (en kiezen) van konijnen en cavia's groeien continu door. Als er een afwijkende stand van het gebit is, moet dit heel regelmatig bijgewerkt worden (meestal elke 4 tot 6 weken). Konijnen en cavia's met problemen aan de voortanden hebben meestal ook afwijkingen aan de kiezen, omdat de bek niet in balans is. Dit zie je niet altijd aan de buitenkant. Daarom is het belangrijk om de kiezen regelmatig te laten nakijken en goede voeding te geven, met name ruwvoer.

Kiezen bijwerken kan thuis niet. Tanden knippen doen sommige eigenaren wel zelf, maar weet wel de risico's! Tanden scheuren snel bij het knippen of breken bij de wortel af. Dit kan veel ongemak veroorzaken bij je dier.

Het is pijnlijk en je dier kan dan soms niet goed meer eten, terwijl hij dat waarschijnlijk al moeilijk kon door zijn gebitsafwijking. Laat de tanden dan ook bij je dierenarts bijwerken, meestal zijn hier aangepaste tarieven voor. Je dierenarts kan de tanden inkorten door te slijpen of te vijlen in plaats van knippen waardoor je veel minder kans hebt op complicaties.

Hou er rekening mee dat gebitsproblemen erfelijk kunnen zijn. Met dieren met aangeboren problemen zou dus niet meer doorgefokt mogen worden. Gebitsproblemen kunnen ook veroorzaakt worden door een val. Als een konijn of cavia hierbij een tand breekt, sluit de bek niet altijd goed meer en slijt het gebit ook niet meer recht af.

Witrik kalfje op kinderboerderij De Goudse Hofsteden

Gouda - Er zijn weer twee kalfjes op kinderboerderij De Goudse Hofsteden. Dit jaar is er ook een heel bijzonder kalfje, een rode witrik. Heel kenmerkend aan deze kleurslag is de witte rug. Precies twintig jaar geleden was voor het laatst een witrik te zien op deze kinderboerderij.

Witriken werden al heel vroeger gehouden in Nederland, maar zijn zeer zeldzaam geworden. Sterker nog, in 1874 werden in Nederland maar drie runderrassen erkend en daar hoorde de witrik niet bij. Het werd verboden met witriken te fokken. Er waren echter boeren die deze koeien nog stiekem hielden in hun stallen en in 1950 werd dit verbod gelukkig geschrapt. Inmiddels gaat het weer wat beter met de witriken. Maar ze zijn nog niet uit de brand. Van de 4,1 miljoen koeien in Nederland zijn er slechts ongeveer 2000 met de witrik kleurslag. Dat komt neer op 0,05% van de totale populatie.

Daarom wil de kinderboerderij graag bezoekers kennis laten maken met deze zeldzame en unieke kleur, die niet vaak in de weilanden te zien is. Het tweede kalf is een zwartbonte Holstein (melkkoe). Beide kalveren zijn op de leeftijd van drie weken op de kinderboerderij gekomen en blijven tot ongeveer 6-7 maanden leeftijd. Er is geen ruimte om volwassen koeien te houden, daarom is ervoor gekozen om kalveren op te fokken.

